

Aftale om modtagelse af fordrevne ukrainere

Regeringen og KL er enige om, at Danmark skal være klar til at hjælpe i den potentielt største humanitære krise i Europa i årtier.

Regeringen og KL er derfor enige om, at der i denne ekstraordinære situation, hvor der er krig i Danmarks nærområde, er brug for nye initiativer, der hjælper de fordrevne fra Ukraine.

I lyset af usikkerheden i forhold til den situation, som kommunerne står overfor, er aftaleparterne enige om at følge udviklingen tæt og drøfte behov for yderligere nødvendige tiltag.

Kommunerne er klar til at hjælpe og finde løsninger i denne ekstraordinære situation. Parterne er derfor enige om, at ukrainerne så hurtigt som muligt skal ud og bo i kommunerne. Kommunernes nuværende rammer for midlertidige opholdssteder skal anvendes i videst muligt omfang og dermed understøtte princippet om, at personer hurtigt og effektivt vil kunne fortsætte deres liv og blive en del af det danske samfund. KL og regeringen er enige om, at regeringen indkalder til drøftelser med Folketingets partier om at tilvejebringe det lovmæssige grundlag for, at kommunerne fleksibelt og hurtigt kan etablere midlertidige opholdssteder og boliger til de fordrevne ukrainere, som har brug for det.

Regeringen vil søge opbakning til indføre yderligere dispensationsmuligheder i forhold til krav i byggelovgivningen, som aktuelt kan forhindre nogle kommuner i at tilvejebringe indkvarteringen på en fleksibel måde.

Regeringen vil endvidere søge opbakning til, at reglerne om midlertidige opholdssteder til flygtninge udvides, så det sikres, at de kan blive omfattet af planlovens § 5u, der giver kommunerne mulighed for på visse på visse betingelse at fravige planlovens bestemmelser om tilvejebringelse af lokalplaner, landzonetilladelser og dispensationer fra lokalplaner mv. ved bygge- og anlægsarbejder eller ændret anvendelse af eksisterende bebyggelse.

Regeringen udarbejder snarest muligt en vejledning om kommunernes eksisterende muligheder for at tilvejebringe midlertidig indkvartering, herunder muligheder for at anvise indkvartering i privat beboelse. Hvis der viser sig behov for det, vil regeringen snarest muligt sørge for at gennemføre nødvendige regeltilpasninger.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne i videst muligt omfang vil tilstræbe at overtage ansvaret for personer, der får ophold efter særloven, hurtigst muligt og senest fire hverdage efter, at de har fået en opholdsholdstilladelse og visiteres til kommunerne. Der er tale om en ny og ekstraordinær situation, hvor kommunerne

får markant kortere tid sammenlignet med en asylproces, ligesom der er stor usikkerhed om, hvor mange fordrevne ukrainere der bliver tale om. Der vil være en lang række opgaver forbundet med håndtering af fordrevne fra Ukraine, som har betydning for den øvrige opgavevaretagelse. Der er derfor enighed om, at kommunerne skal have fleksibilitet til at disponere over de ressourcer, som de har til rådighed med henblik på at sikre den bedst mulige opgavevaretagelse inden for de givne rammer. Regeringen vil indkalde til drøftelser herom.

Regeringen og KL er samtidig enige om, at kommunerne sikres fleksibilitet i forhold til integrationsindsatsen. Det vil af særloven fremgå, at kommunerne i en periode kan udsætte eller berostille krav, regler mv. i forhold til integrationslovens regler om program.

Det skal være med til at sikre, at kommunerne kan håndtere modtagelsen af personer efter særloven, og at den lokale integration fortsat kan fungere godt og effektivt.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at personer med ophold efter særloven ikke skal indgå i landstallet for det forventede antal flygtninge, der kommer til Danmark. Regeringen vil i stedet etablere en særskilt fordeling, hvor der tilstræbes en jævn fordeling mellem kommunerne, så opgaven med at tage hånd om ukrainerne kan ske på bedste vis. Der skal dog i det omfang, det er muligt, være mulighed for at tage hensyn til særlige omstændigheder såsom aktuel indkvartering hos nærtstående familie, tilknytning til arbejdsmarkedet eller andre ganske særlige personlige forhold.

Kommunerne skal kunne forberede sig på, hvor stor en andel af personer, der får ophold efter særloven, de forventes at skulle modtage. Udlændingemyndighederne vil løbende orientere kommunerne om status herpå, og der lægges op til, at fordelingsmodellen genbesøges efter en periode på 3 måneder eller ved 10.000 meddelte opholdstilladelser efter særloven fra ikrafttrædelse med henblik på at vurdere, om der er behov for justeringer. Regeringen vil løbende holde kommunerne orienterede om status på fordeling.

Regeringen og KL er endvidere enige om, at der kan forekomme justeringer til aftalen, såfremt eventuelle internationale aftaler åbner op for nye forhold, der kan påvirke den danske indsats. Aftaleparterne er enige om, at der etableres en følgegruppe, der løbende vil følge udviklingen på tværs med henblik på at foretage nødvendige tiltag.

Økonomi

Regeringen og KL er enige om, at den ekstraordinære situation vil medføre et pres på den kommunale service på bl.a. dagtilbuds-, skole- og sundhedsområdet. Samtidig står kommunerne over for en stor opgave med hurtigst muligt at integrere og finde egnede boliger til fordrevne ukrainere. Som følge af særloven, kan kommunerne endvidere i et vist omfang varetage en række opgaver, som i en normalsituation varetages af staten i asylfasen.

Regeringen og KL er enige om at følge udviklingen tæt og håndtere de økonomiske merudgifter, også i forhold til serviceområderne, for 2022 i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2023.